

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

20 aprilie 2023*

„Acțiune în anulare – Decizia de punere în aplicare C(2020) 8797 – Autorizarea anumitor utilizări ale trioxidului de crom – Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 – Înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice – Articolul 60 – Emiterea autorizațiilor – Obligația de a demonstra că avantajele socioeconomice au o pondere mai mare decât riscul pe care îl prezintă pentru sănătatea umană sau pentru mediu utilizarea substanței și că nu există tehnologii sau substanțe alternative – Articolul 62 – Cererile de autorizare – Articolul 64 – Procedura de adoptare a deciziilor de autorizare”

În cauza C-144/21,

având ca obiect o acțiune în anulare formulată în temeiul articolului 263 TFUE, introdusă la 5 martie 2021,

Parlamentul European, reprezentat de C. Ionescu Dima, M. Menegatti și L. Visaggio, în calitate de agenți,

reclamant,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de R. Lindenthal și K. Mifsud-Bonnici, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de:

Agencia Europeană pentru Produse Chimice (ECHA), reprezentată de W. Broere, M. Heikkilä și T. Zbihlej, în calitate de agenți,

intervenientă,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul C. Lycourgos, președinte de cameră, doamna L. S. Rossi, domnii J.-C. Bonichot (raportor) și S. Rodin și doamna O. Spineanu-Matei, judecători,

avocat general: domnul G. Pitruzzella,

* Limba de procedură: engleza.

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 27 octombrie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin cererea sa introductivă, Parlamentul European solicită Curții anularea articolului 1 alineatele (1) și (5), precum și a articolelor 2-5, 7, 9 și 10 din Decizia de punere în aplicare C(2020) 8797 a Comisiei din 18 decembrie 2020 prin care se acordă autorizație parțială pentru anumite utilizări ale trioxidului de crom în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului (Chemservice GmbH și alții) (denumită în continuare „decizia atacată”), în măsura în care aceste articole privesc autorizațiile referitoare la utilizările 2, 4 și 5 și la utilizarea 1 în ceea ce privește formularea de amestecuri pentru utilizările 2, 4 și 5.

Cadrul juridic

- 2 Potrivit considerentelor (1), (8), (12), (22), (69), (70), (72), (73), (77), (82) și (119) ale Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO 2006, L 396, p. 1, rectificare în JO 2007, L 136, p. 3, Ediție specială, 13/vol. 60, p. 3), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 (JO 2008, L 353, p. 1) (denumit în continuare „Regulamentul REACH”):

„(1) Prezentul regulament ar trebui să asigure un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului, precum și libera circulație a substanțelor, ca atare, în amestecuri sau în articole, îmbunătățind totodată competitivitatea și inovația. De asemenea, prezentul regulament ar trebui să promoveze dezvoltarea unor metode alternative de evaluare a pericolelor pe care le prezintă substanțele.

[...]

- (8) Ar trebui să se ia în considerare în special eventualul impact al prezentului regulament asupra întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și necesitatea de a se evita orice discriminare față de acestea.

[...]

- (12) Un obiectiv important al noului sistem stabilit prin prezentul regulament este de a încuraja și, în anumite cazuri, de a asigura substituirea, în cele din urmă, a substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită cu substanțe sau tehnologii mai puțin periculoase, în cazurile în care există alternative adecvate din punct de vedere economic și fezabile din punct de vedere tehnic. [...]
- (22) Dispozițiile privind autorizarea ar trebui să asigure buna funcționare a pieței interne, garantând totodată controlul adecvat al riscurilor legate de substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită. Autorizațiile de introducere pe piață și de utilizare ar trebui emise de Comisi[a Europeană] numai în cazul în care riscurile care decurg din utilizare sunt adecvat controlate, atunci când este posibil, sau în cazul în care utilizarea poate fi justificată din rațiuni socioeconomice și nu există alternative adecvate care să fie viabile din punct de vedere economic și tehnic.

[...]

- (69) În vederea asigurării unui nivel suficient de ridicat de protecție a sănătății umane, inclusiv în ceea ce privește grupurile de populație umană relevante și, eventual, anumite subpopulații vulnerabile, și a mediului, ar trebui, în conformitate cu principiul precauției, să se acorde o atenție specială substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită. Autorizația ar trebui să fie emisă în cazurile în care persoanele fizice sau juridice care o solicită fac dovada, față de autoritatea care emite autorizația, a controlului adecvat al riscurilor pe care le prezintă utilizarea substanței respective pentru sănătatea umană și pentru mediu. În caz contrar, poate fi totuși autorizată utilizarea, cu condiția să se poată demonstra că avantajele socioeconomice pe care le oferă utilizarea substanței în cauză primează în fața riscurilor care decurg din utilizare și că nu există substanțe sau tehnologii alternative adecvate care să fie fezabile din punct de vedere economic și tehnic. Având în vedere obiectivul bunei funcționări a pieței interne, este oportun ca autoritatea care emite autorizațiile să fie Comisia.
- (70) Ar trebui să se prevină efectele adverse asupra sănătății umane și asupra mediului ale substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită, prin aplicarea unor măsuri adecvate de administrare a riscurilor, astfel încât să se asigure controlul adecvat al tuturor riscurilor care decurg din utilizarea unei substanțe, scopul fiind de a substitui treptat aceste substanțe cu substanțe adecvate cu un grad mai ridicat de securitate. Ar trebui să se aplice măsuri de administrare a riscurilor, astfel încât, atunci când sunt produse, introduse pe piață și utilizate, expunerea la aceste substanțe, inclusiv la eliminarea acestora, emisii și pierderi, de-a lungul întregului lor ciclu de viață, să fie menținută la un nivel inferior pragului sub care nu este posibilă producerea efectelor adverse. În cazul unei substanțe pentru care s-a emis autorizația sau al unei substanțe pentru care nu este posibil să se stabilească un nivel sigur al expunerii, ar trebui luate măsuri pentru a reduce la minimum, în măsura în care este posibil din punct de vedere practic și tehnic, expunerea și emisiile, cu scopul de a reduce la minimum probabilitatea de producere a efectelor adverse. Orice raport de securitate chimică ar trebui să identifice măsuri care să permită un control adecvat. Este necesar să se aplice aceste măsuri și, după caz, ca acestea să fie recomandate celorlalți actori de-a lungul lanțului de aprovizionare.

[...]

(72) Pentru a sprijini obiectivul substituirii substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită cu alte substanțe și tehnologii adecvate, toți solicitanții de autorizații ar trebui să furnizeze o analiză a alternativelor de substituție, având în vedere riscurile pe care le implică acestea și fezabilitatea tehnică și economică, inclusiv informațiile privind lucrările de cercetare și dezvoltare pe care le întreprinde sau intenționează să le întreprindă solicitantul autorizației. De asemenea, autorizațiile ar trebui să facă obiectul unei reexaminări periodice, a cărei durată va fi stabilită de la caz la caz, și ar trebui, în mod normal, să fie condiționate, inclusiv de o monitorizare.

(73) Ar trebui să se impună substituirea unei substanțe ca atare, în amestec sau în articol atunci când producerea, utilizarea sau comercializarea substanței respective prezintă un risc inacceptabil pentru sănătatea umană sau pentru mediu, ținând cont de disponibilitatea unor substanțe și tehnologii alternative adecvate mai sigure și având în vedere avantajele socioeconomice ale utilizării substanței care prezintă un risc inacceptabil.

[...]

(77) Din motive de accesibilitate și de fezabilitate, atât în ceea ce privește persoanele fizice sau juridice care trebuie să elaboreze dosarele de cerere și să ia măsuri adecvate de administrare a riscurilor, cât și în ceea ce privește autoritățile, care trebuie să prelucreze cererile de autorizare, ar trebui ca numai un număr limitat de substanțe să fie supus procedurii de autorizare în același timp și să se stabilească termene realiste pentru cereri, permițându-se exceptarea anumitor utilizări. Substanțele care au fost identificate ca îndeplinind criteriile de autorizare ar trebui să figureze pe o listă a substanțelor identificate în vederea unei eventuale includeri în procedura de autorizare. În cadrul acestei liste ar trebui identificate clar substanțele incluse în programul de lucru al Agenției.

[...]

(82) Pentru a permite o monitorizare și o aplicare eficientă a obligației de autorizare, utilizatorii din aval care beneficiază de o autorizație emisă furnizorului lor ar trebui să informeze Agenția cu privire la utilizarea pe care o dau aceștia substanței.

[...]

(119) Pe lângă participarea la punerea în aplicare a legislației comunitare, autoritățile competente ale statelor membre ar trebui, datorită apropierii lor față de părțile interesate din statele membre, să joace un rol în schimbul de informații privind riscurile pe care le prezintă substanțele și privind obligațiile impuse persoanelor fizice sau juridice în temeiul legislației privind substanțele chimice. În paralel, este necesară o cooperare strânsă între Agenție, Comisie și autoritățile competente ale statelor membre în vederea asigurării coerenței și a eficienței procesului global de comunicare.”

3 Articolul 1 din Regulamentul REACH, intitulat „Scop și domeniu de aplicare”, prevede la alineatele (1)-(3):

„(1) Scopul prezentului regulament este de a se asigura un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului, inclusiv promovarea unor metode alternative pentru evaluarea pericolelor pe care le prezintă substanțele, precum și libera circulație a substanțelor pe piața internă, asigurând totodată sporirea competitivității și a inovației.

(2) Prezentul regulament stabilește dispoziții referitoare la substanțe și amestecuri în sensul articolului 3. Aceste dispoziții trebuie să se aplice producerii, introducerii pe piață sau utilizării unor asemenea substanțe ca atare, în amestecuri sau în articole, precum și introducerii pe piață a amestecurilor.

(3) Prezentul regulament se bazează pe principiul că este în sarcina producătorilor, a importatorilor și a utilizatorilor din aval să se asigure că produc, introduc pe piață sau utilizează substanțe care nu au efecte adverse asupra sănătății umane sau asupra mediului. Dispozițiile acestuia se bazează pe principiul precauției.”

4 Potrivit articolului 3 din acest regulament, intitulat „Definiții”:

„În sensul prezentului regulament:

1. prin «substanță» se înțelege un element chimic și compușii acestuia în stare naturală sau obținuți prin orice proces de producție, inclusiv orice aditiv necesar pentru păstrarea stabilității și orice impuritate care derivă din procesul utilizat, cu excepția oricărui solvent care poate fi separat fără a influența stabilitatea substanței sau fără a-i schimba compoziția;
2. prin «amestec» se înțelege amestecuri sau soluții de două sau mai multe substanțe (componenți);
3. prin «articol» se înțelege un obiect căruia i se dă, în cursul fabricației, o formă, o suprafață sau un aspect special care îi determină funcția într-un grad mai mare decât o face compoziția sa chimică;

[...]

13. prin «utilizator din aval» se înțelege orice persoană fizică sau juridică stabilită pe teritoriul Comunității, alta decât producătorul sau importatorul, care utilizează o substanță ca atare sau în amestec, în cursul activităților sale industriale sau profesionale. Un distribuitor sau un consumator nu constituie un utilizator din aval. Un reimportator exceptat în temeiul articolului 2 alineatul (7) litera (c) este considerat ca fiind un utilizator din aval;

[...]

18. prin «Agenție» se înțelege Agenția Europeană pentru Produse Chimice instituită prin acest regulament;

[...]

24. prin «utilizare» se înțelege orice prelucrare, formulare, consum, depozitare, păstrare, tratare, încărcare în recipiente, transfer dintr-un recipient în altul, amestecare, fabricare a unui articol sau orice altă utilizare;

[...]

37. prin «scenariu de expunere» se înțelege ansamblul condițiilor, inclusiv condițiile de exploatare și măsurile de administrare a riscurilor, care descriu modul de producere sau de utilizare a substanței în cursul ciclului de viață, precum și modul de efectuare a controlului de către producător sau importator sau modul recomandat utilizatorilor din aval pentru controlul expunerii oamenilor și a mediului. Aceste scenarii de expunere se pot referi la un proces specific sau la o utilizare specifică sau la mai multe procese sau utilizări, după caz;
38. prin «categoria de utilizare sau expunere» se înțelege un scenariu de expunere care acoperă o gamă largă de procese sau utilizări, atunci când procesele sau utilizările sunt comunicate cel puțin sub forma unei scurte descrieri generale a utilizării;

[...]

- 5 Titlul VII din Regulamentul REACH, care cuprinde articolele 55-66 din acesta, privește autorizarea „substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită” din cauza efectelor lor grave și adesea ireversibile asupra sănătății umane și a mediului.

- 6 Articolul 55 din acest regulament, intitulat „Scopul autorizării și analiza alternativelor de substituție”, prevede:

„Scopul prezentului titlu este de a asigura buna funcționare a pieței interne, precum și de a garanta totodată că riscurile care decurg din utilizarea substanțelor care prezintă o îngrijorare deosebită sunt controlate corespunzător și că aceste substanțe sunt substituite progresiv cu substanțe sau tehnologii alternative adecvate, în cazul în care acestea sunt fezabile din punct de vedere economic și tehnic. În acest scop, toți producătorii, importatorii și utilizatorii din aval analizează disponibilitatea alternativelor și examinează riscurile acestora și fezabilitatea tehnică și economică a substituirii.”

- 7 Articolul 56 din regulamentul menționat, intitulat „Dispoziții generale”, prevede la alineatul (1):

„Un producător, importator sau utilizator din aval nu poate să introducă pe piață o substanță în vederea utilizării sau să o utilizeze el însuși, în cazul în care substanța respectivă este inclusă în anexa XIV, cu excepția următoarelor situații:

- (a) utilizarea/utilizările substanței respective ca atare sau în amestec sau în articol pentru care este introdusă pe piață substanța sau pentru care utilizează el însuși substanța a fost autorizată în conformitate cu articolele 60-64 sau

[...]

- (d) s-a ajuns la data menționată la articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctul (i) și acesta a depus o cerere cu 18 luni înainte de data respectivă, dar nu s-a luat încă o decizie cu privire la cererea de autorizare sau

[...]

- 8 Potrivit articolului 57 din Regulamentul REACH, intitulat „Substanțe care trebuie incluse în anexa XIV”:

„În anexa XIV pot fi incluse următoarele substanțe în conformitate cu procedura stabilită la articolul 58:

- (a) substanțele care îndeplinesc criteriile de clasificare în clasa de pericol cancerigenitate categoria 1A sau 1B în conformitate cu secțiunea 3.6 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 [al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (JO 2008, L 353, p. 1)];
- (b) substanțele care îndeplinesc criteriile de clasificare în clasa de pericol mutagenicitatea celulelor embrionare categoria 1A sau 1B în conformitate cu secțiunea 3.5 din anexa I la Regulamentul nr. 1272/2008;

[...]”

- 9 Articolul 58 din acest regulament, intitulat „Includerea substanțelor în anexa XIV”, prevede la alineatul (1):

„(1) Ori de câte ori se ia o decizie de a include în anexa XIV substanțe menționate la articolul 57, o astfel de decizie se adoptă în conformitate cu procedura menționată la articolul 133 alineatul (4). Decizia specifică pentru fiecare substanță:

- (a) identitatea substanței, în conformitate cu anexa VI punctul 2;
- (b) proprietatea (proprietățile) intrinsecă (intrinsece) a (ale) substanței menționate la articolul 57;
- (c) dispoziții tranzitorii:
 - (i) data/datele de la care este interzisă introducerea pe piață și utilizarea substanței, cu excepția cazului în care se emite o autorizație (denumită în continuare «data expirării»), care ar trebui să ia în considerare, după caz, ciclul de producție specificat pentru utilizarea respectivă;
 - (ii) o dată sau date cu cel puțin 18 luni înainte de data/datele expirării, până la care trebuie să se primească cereri în cazul în care solicitantul dorește să continue utilizarea substanței sau să o introducă pe piață pentru anumite utilizări după data/datele expirării; această continuare a utilizărilor este permisă, după data expirării, până la luarea unei decizii cu privire la cererea de autorizare;

[...]

(3) [...]

Numărul de substanțe incluse în anexa XIV și datele stabilite în temeiul alineatului (1) iau în considerare, de asemenea, capacitatea Agenției de a prelucra cererile în termenele prevăzute. Agenția își formulează prima recomandare cu privire la substanțele prioritate care trebuie incluse în anexa XIV până la 1 iunie 2009. Agenția continuă să facă recomandări cel puțin o dată la doi ani, în vederea includerii altor substanțe în anexa XIV.

[...]

10 În temeiul Regulamentului (UE) nr. 348/2013 al Comisiei din 17 aprilie 2013 de modificare a anexei XIV la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) (JO 2013, L 108, p. 1), trioxidul de crom a fost inclus în această anexă ca fiind o substanță cancerigenă din categoria 1A și mutagenă din categoria 1B în virtutea proprietăților sale intrinsece.

11 Potrivit articolului 60 din Regulamentul REACH, intitulat „Emiterea autorizațiilor”:

„(1) Comisia este responsabilă pentru luarea deciziilor privind cererile de autorizare în conformitate cu prezentul titlu.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (3), o autorizație se emite în cazul în care riscul pe care îl prezintă pentru sănătatea umană sau pentru mediu utilizarea substanței, datorită proprietăților intrinsece precizate în anexa XIV, este controlat în mod corespunzător, în conformitate cu anexa I punctul 6.4 și astfel cum se arată în raportul de securitate chimică al solicitantului, având în vedere avizul Comitetului pentru evaluare a riscurilor menționat la articolul 64 alineatul (4) litera (a). Atunci când emite autorizația și în orice condiții impuse de aceasta, Comisia ia în considerare toate evacuările, emisiile și pierderile, inclusiv riscurile care decurg din utilizări difuze sau larg răspândite, cunoscute la momentul deciziei

[...]

(4) În cazul în care nu se poate emite o autorizație în temeiul alineatului (2) sau pentru substanțele enumerate la alineatul (3), o autorizație se poate emite numai cu condiția să se demonstreze că avantajele socioeconomice au o pondere mai mare decât riscul pe care îl prezintă pentru sănătatea umană sau pentru mediu utilizarea substanței și să nu existe tehnologii sau substanțe alternative corespunzătoare. Această decizie se adoptă după luarea în considerare a tuturor elementelor următoare și luarea în considerare a avizelor Comitetului pentru evaluare a riscurilor și ale Comitetului pentru analiza socioeconomică menționate la articolul 64 alineatul (4) literele (a) și (b):

- (a) riscul prezentat de utilizarea substanței, inclusiv caracterul adecvat și eficacitatea măsurilor de administrare a riscurilor propuse;
- (b) avantajele socioeconomice care decurg din utilizarea substanței și implicațiile socioeconomice ale respingerii autorizării, demonstrate de către solicitant sau alte părți interesate;
- (c) analiza alternativelor prezentate de solicitant, în temeiul articolului 62 alineatul (4) litera (e), sau orice plan de substituie prezentat de solicitant în temeiul articolului 62 alineatul (4) litera (f) și contribuțiile prezentate de orice terți, în temeiul articolului 64 alineatul (2);
- (d) informațiile disponibile cu privire la riscurile pe care le prezintă pentru sănătatea umană sau pentru mediu alte tehnologii sau substanțe alternative.

(5) Atunci când evaluează dacă sunt disponibile substanțe sau tehnologii alternative adecvate, Comisia ia în considerare toate aspectele relevante, inclusiv:

- (a) dacă trecerea la alternative de substituție ar conduce la o reducere a riscurilor globale pentru sănătatea umană și pentru mediu, având în vedere caracterul adecvat și eficacitatea măsurilor de administrare a riscurilor;
- (b) fezabilitatea tehnică și economică a alternativelor pentru solicitant.

[...]

(7) O autorizație se emite numai în cazul în care cererea se face în conformitate cu cerințele articolului 62.

[...]”

12 Articolul 62 din acest regulament, intitulat „Cererile de autorizare”, prevede la alineatul (4):

„Cererea de autorizare cuprinde următoarele informații:

- (a) identitatea substanței (substanțelor), în conformitate cu anexa VI punctul 2;
- (b) numele și datele de contact ale persoanei sau ale persoanelor care prezintă cererea;
- (c) o cerere de autorizare, în care să se specifice pentru ce utilizare (utilizări) este cerută autorizarea și care să acopere utilizarea substanței în amestecuri și/sau, după caz, în articole;
- (d) un raport de securitate chimică elaborat în conformitate cu anexa I, care să acopere riscurile pe care le prezintă pentru sănătatea umană și/sau pentru mediu utilizarea substanței (substanțelor), datorită proprietăților intrinsece precizate în anexa XIV, cu excepția cazului în care a fost deja prezentat în cadrul cererii de înregistrare;
- (e) o analiză a alternativelor, luând în considerare riscurile acestora și fezabilitatea tehnică și economică a substituției și incluzând, după caz, informații cu privire la orice activități relevante de cercetare și dezvoltare relevantă desfășurate de către solicitant;
- (f) un plan de substituie care să prevadă un calendar al acțiunilor propuse de către solicitant, atunci când din analiza menționată la litera (e) reiese că sunt disponibile alternative adecvate, luând în considerare elementele de la articolul 60 alineatul (5)”.

13 Articolul 64 din regulamentul amintit, intitulat „Procedura de adoptare a deciziilor de autorizare”, prevede:

„(1) Agenția confirmă data primirii cererii. Comitetele pentru evaluare a riscurilor și pentru analiză socioeconomică ale Agenției își prezintă proiectele de avize în termen de 10 luni de la data primirii cererii.

(2) Agenția pune la dispoziție, pe pagina sa de internet, luând în considerare articolele 118 și 119 privind accesul la informații, informații generale privind utilizările pentru care s-au primit cereri și

privind revizuirea autorizațiilor, stabilind un termen până la care pot fi prezentate informații privind substanțe sau tehnologii alternative de către terți interesați.

(3) Atunci când își elaborează avizul, fiecare comitet menționat la alineatul (1) verifică mai întâi dacă cererea conține toate informațiile specificate în articolul 62 de care are nevoie pentru a-și îndeplini sarcina. În cazul în care este necesar, comitetele prezintă solicitantului, în urma unei consultări, o cerere comună de informații suplimentare, care să aducă cererea în conformitate cu cerințele articolului 62. Comitetul pentru analiză socioeconomică poate, în cazul în care consideră necesar acest lucru, să ceară solicitantului sau terților să transmită, într-un interval de timp specificat, informații suplimentare privind eventualele substanțe sau tehnologii alternative. Fiecare comitet ia, de asemenea, în considerare orice informații prezentate de terți.

(4) Proiectele de avize cuprind următoarele elemente:

- (a) Comitetul pentru evaluare a riscurilor: o evaluare a riscului pe care îl prezintă pentru sănătatea umană și/sau pentru mediu utilizarea (utilizările) substanței, inclusiv a caracterului adecvat și a eficacității măsurilor de administrare a riscurilor, astfel cum au fost descrise în cerere, și, după caz, o evaluare a riscurilor pe care le prezintă eventualele alternative;
- (b) Comitetul pentru analiză socioeconomică: o evaluare a factorilor socioeconomiici și a disponibilității, a caracterului adecvat și a fezabilității tehnice a alternativelor asociate utilizării (utilizărilor) substanței, astfel cum sunt descrise în cerere, atunci când cererea se face în conformitate cu articolul 62, și a oricăror contribuții ale terților prezentate în conformitate cu alineatul (2) al prezentului articol.

[...]

(8) Comisia elaborează un proiect de decizie de autorizare în termen de trei luni de la primirea avizelor de la Agenție. Decizia definitivă de emitere sau respingere a autorizației se adoptă în conformitate cu procedura menționată la articolul 133 alineatul (3).

[...]"

- 14 Anexa I la Regulamentul REACH, intitulată „Dispoziții generale pentru evaluarea substanțelor chimice și elaborarea raportului de securitate chimică”, cuprinde secțiunea 5, intitulată „Evaluarea expunerii”, care precizează că această evaluare se împarte în două etape. În ceea ce privește a doua etapă, referitoare la „estimarea expunerii”, punctul 5.2.4 conține următorul text:

„Estimarea nivelurilor de expunere se efectuează pentru toate populațiile umane (lucrători, consumatori și persoane susceptibile [să fie expuse indirect] prin intermediul mediului înconjurător) [...] Estimarea expunerii ține seama, în special, de următoarele elemente:

– date reprezentative privind expunerea, măsurate corespunzător

[...]"

Faptele aflate la originea litigiului

- 15 Din cauza proprietăților sale cancerigene și toxice, trioxidul de crom figurează printre substanțele calificate ca „prezentând motive de îngrijorare deosebită” incluse în anexa XIV la Regulamentul REACH. Utilizările acestei substanțe sunt supuse obligației de autorizare, în temeiul articolului 56 alineatul (1) litera (a) din acest regulament.
- 16 În anul 2015, Lanxess Deutschland GmbH și alți operatori (denumiți în continuare „solicitanții”) au introdus o cerere de autorizare pentru șase categorii de utilizări ale trioxidului de crom.
- 17 Cele șase categorii de utilizări pentru care s-a solicitat autorizarea sunt următoarele: utilizări în formularea de amestecuri („categoria 1”); utilizări în placarea funcțională cu crom („categoria 2”); utilizări în placarea funcțională cu crom cu caracter decorativ („categoria 3”); utilizări în tratamentul de suprafață pentru aplicații în industria aeronautică și aerospațială (fără legătură cu placarea funcțională cu crom cu caracter decorativ) („categoria 4”); utilizări în tratamentul de suprafață [cu excepția pasivării oțelurilor placate cu staniu (placare electrolitică cu staniu – PET)] pentru aplicații în sectorul construcțiilor, al autovehiculelor, al metalurgiei, al finisării de metale și al ingineriei generale (fără legătură cu placarea funcțională cu crom sau cu placarea funcțională cu crom cu caracter decorativ) („categoria 5”); și utilizări în pasivarea oțelurilor placate cu staniu (PET) („categoria 6”).
- 18 Avizele emise de Comitetul pentru evaluare a riscurilor (denumit în continuare „CER”) și de Comitetul pentru analiză socioeconomică (denumit în continuare „CASE”), în conformitate cu articolul 64 din Regulamentul REACH, au fost publicate în septembrie 2016.
- 19 La 27 martie 2019, Parlamentul a adoptat o rezoluție care se opunea unui prim proiect de decizie. În esență, obiecția Parlamentului se întemeia pe faptul că informațiile furnizate de solicitanți prezentau lacune grave și că respectarea condițiilor de emitere a unei autorizații, în special disponibilitatea sau lipsa unor alternative de substituție, nu putea fi, așadar, corect evaluată. Potrivit Parlamentului, acest lucru era cu atât mai adevărat cu cât descrierea utilizărilor preconizate ale substanței în cauză era atât de generică încât implica un domeniu de aplicare extrem de larg al autorizației. În această privință, Parlamentul considera de asemenea că abordarea Comisiei, care consta în remedierea lacunelor cererii prin obligarea solicitantului să furnizeze datele care lipseau în raportul de examinare, nu era conformă cu Hotărârea Tribunalului din 7 martie 2019, Suedia/Comisia (T-837/16, EU:T:2019:144).
- 20 În urma rezoluției Parlamentului, Comisia a exclus din domeniul de aplicare al proiectului său de decizie categoria 3 (utilizări în placarea funcțională cu crom cu caracter decorativ). În rest, Comisia și-a menținut abordarea inițială, care consta în emiterea autorizației, însoțită de anumite condiții și restricții.
- 21 La 18 decembrie 2020, Comisia a adoptat decizia atacată.

Decizia atacată

- 22 În considerentul (8) al deciziei atacate, Comisia a arătat că o autorizație pentru trioxidul de crom putea fi emisă numai în temeiul articolului 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH.

23 În considerentele (9)-(15), Comisia a examinat prima dintre cele două condiții prevăzute de această dispoziție, și anume cea potrivit căreia avantajele socioeconomice trebuie să aibă o pondere mai mare decât riscul pe care îl prezintă pentru sănătatea umană sau pentru mediu utilizarea substanței.

24 În special, considerentele (10)-(12) și (15) au următorul cuprins:

„(10) În ceea ce privește utilizările 1, 2, 4 și 5, CER a concluzionat, de asemenea, că există incertitudini semnificative cu privire la expunerea lucrătorilor din cauza disponibilității limitate a datelor privind expunerea măsurate. În plus, CER a considerat că, din cauza lipsei generalizate a unor informații contextuale, îi era dificil să stabilească o legătură între condițiile de exploatare și măsurile de administrare a riscurilor descrise în cerere și nivelurile de expunere declarate pentru sarcini și locuri specifice, ceea ce împiedica CER să își continue evaluarea. Aceste incertitudini se referă la fiabilitatea și reprezentativitatea datelor privind expunerea și la legătura lor cu măsurile în vigoare de administrare a riscurilor, în special în ceea ce privește utilizarea 4, pentru care cererea acoperă, pe lângă imersia în rezervor, mai multe activități, printre care operațiunile de pulverizare, de laminare, de aplicare cu pensula și de prelucrare, având în vedere că solicitanții nu au fost în măsură să evalueze pe deplin expunerea combinată referitoare la toate aceste sarcini. Cu toate acestea, Comisia observă că aceste incertitudini nu au împiedicat CASE să analizeze cererea în continuare.

(11) În privința utilizărilor 1, 2, 4 și 5, CER a concluzionat de asemenea că existau incertitudini și în ceea ce privește evaluarea expunerii la substanță a populației generale, prin intermediul mediului înconjurător, la nivel local, în special cu privire la emisiile de crom (VI) în apele uzate. Acest aspect este deosebit de important în privința expunerii orale prin intermediul apei potabile. Cu toate acestea, CER a apreciat că evaluarea riscurilor pentru populația generală prin intermediul mediului înconjurător furnizată era suficientă pentru a justifica continuarea analizei de către CASE, arătând că abordarea aleasă de solicitanți se baza pe ipoteze care ar părea să supraestimeze riscurile pentru populația generală. Expunerea regională, chiar dacă a fost evaluată de solicitanți, nu a fost considerată relevantă, întrucât cromul (VI) se transformă rapid în crom necancerigen (III) în majoritatea condițiilor de mediu.

(12) În avizele sale privind utilizările 1, 2, 4 și 5, ținând seama de incertitudinile care caracterizează evaluarea riscurilor pentru lucrători și pentru populația generală prin intermediul mediului, CER a recomandat impunerea unor condiții și modalități suplimentare de monitorizare. După evaluarea analizei efectuate de CER, Comisia achiesează la această concluzie.

[...]

(15) În avizele sale privind utilizările 1, 2, 4, 5 și 6 ale trioxidului de crom descrise în cerere, CASE a concluzionat că avantajele socioeconomice globale care decurg din fiecare dintre aceste utilizări aveau o pondere mai mare decât riscurile pentru sănătatea umană legate de aceste utilizări. [...] În ceea ce privește utilizările 2, 4, 5 și 6, CASE a considerat că beneficiile socioeconomice ce decurg din utilizarea substanței, determinate pe baza unei estimări a pierderilor și a costurilor sociale asociate numai cu pierderile de locuri de muncă, ar avea o pondere semnificativ mai mare decât impactul monetizat asupra sănătății umane, calculat pe baza scenariului cel mai nefavorabil. [...]”

- 25 În considerentele (16)-(24) ale deciziei atacate, Comisia a analizat a doua condiție prevăzută la articolul 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH pentru a putea emite autorizația, și anume cea potrivit căreia nu trebuie să existe tehnologii sau substanțe alternative corespunzătoare.
- 26 În special, considerentele (18)-(20) și (22) au următorul cuprins:
- „(18) În avizele sale privind utilizările 2, 4 și 5, CASE a concluzionat că nu există tehnologii sau substanțe alternative corespunzătoare. Totuși, din cauza varietății foarte mari a utilizărilor identificate în cerere, CASE nu a putut exclude o posibilă incertitudine cu privire la fezabilitatea tehnică a alternativelor pentru un număr limitat de aplicații specifice acoperite de descrierea acestor utilizări. Comisia achiesează la concluzia CASE.
- (19) Descrierea utilizărilor 2, 4 și 5 ar trebui clarificată suplimentar, aliniind-o la concluziile analizei alternativelor prezentate în cerere și evaluate de CASE, astfel încât autorizația să acopere numai utilizările pentru care nu sunt disponibile alternative corespunzătoare. Comisia apreciază că solicitantii s-au achitat de sarcina probei care le revenea, demonstrând lipsa unor alternative corespunzătoare pentru utilizările 2, 4 și 5, dar numai în ceea ce privește aceste utilizări limitate.
- (20) În consecință, descrierea utilizărilor 2, 4 și 5 ar trebui clarificată suplimentar, prin raportare la utilizările pentru care următoarele funcționalități esențiale sunt necesare pentru utilizarea preconizată [...]
- [...]
- (22) În plus, Comisia a luat act de complexitatea lanțurilor de aprovizionare vizate de utilizările care au făcut obiectul unei cereri, de termenele și de investițiile necesare pentru a pune în aplicare o eventuală alternativă de substituție, precum și de timpul necesar pentru o industrializa și pentru a califica produsele rezultate în lanțurile de aprovizionare. După examinarea evaluării CASE și ținând seama de considerațiile de mai sus, Comisia achiesează la concluzia potrivit căreia nu există tehnologii sau substanțe alternative corespunzătoare pentru utilizările 2, 4 și 5.”
- 27 În plus, considerentele (26) și (27) au următorul cuprins:
- „(26) Comisia și-a întemeiat evaluarea pe toate datele științifice relevante disponibile în prezent, astfel cum au fost evaluate de CER, și și-a prezentat concluziile pe baza forței lor probante, suficientă în acest scop. Totuși, date științifice suplimentare ar permite Comisiei să își realizeze evaluarea pe o bază probatorie mai solidă sau mai amplă în viitor. Prin urmare, ar trebui să se solicite prezentarea de informații suplimentare cu privire la expunere și la emisii.
- (27) În plus, pentru a facilita aplicarea prezentei decizii, este necesar, în ceea ce privește utilizările 2, 4 și 5, să se solicite utilizatorilor din aval ai substanțelor furnizate de titularii de autorizație să includă în notificarea trimisă Agenției în conformitate cu articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 o explicație a funcționalităților esențiale enumerate la articolul 1 alineatul (1) din prezenta decizie care sunt necesare pentru utilizarea lor, inclusiv o justificare a necesității lor pentru această utilizare.”

28 Articolul 1 alineatul (1) din decizia atacată autorizează cele cinci categorii de utilizări solicitate ale trioxidului de crom, în limitele pe care le precizează:

- categoria de utilizări 1 care constă în formularea de amestecuri pentru utilizările 2, 4, 5 și 6;
- categoria de utilizări 2 care constă în placarea funcțională cu crom în cazul în care oricare dintre următoarele funcționalități sau proprietăți esențiale sunt necesare pentru utilizarea preconizată: rezistența la uzură, duritatea, grosimea stratului, rezistența la coroziune, coeficientul de frecare și efectul asupra morfologiei suprafeței;
- categoria de utilizări 4 care constă în tratamentul de suprafață pentru aplicații în industria aeronautică și în industria aerospațială, fără legătură cu placarea funcțională sau placarea funcțională cu crom cu caracter decorativ, în cazul în care oricare dintre următoarele funcționalități esențiale este necesară pentru utilizarea preconizată: rezistența la coroziune/inhibarea coroziunii active, rezistența chimică, duritatea, promovarea aderenței (aderență la un strat de acoperire ulterior sau la vopsea), rezistența la temperatură, rezistența la fragilizare, rezistența la uzură, proprietățile de suprafață care împiedică depunerea de organisme, grosimea stratului, flexibilitatea și rezistivitatea;
- categoria de utilizări 5 care constă în tratamentul de suprafață, cu excepția pasivării oțelurilor placate cu staniu (placare electrolitică cu staniu – PET) pentru aplicații în sectorul construcțiilor, al autovehiculelor, al metalurgiei, al finisării de metale și al ingineriei generale, fără legătură cu placarea funcțională sau placarea funcțională cu crom cu caracter decorativ, în cazul în care oricare dintre următoarele funcționalități esențiale este necesară pentru utilizarea preconizată: rezistența la coroziune/inhibarea coroziunii active, grosimea stratului, rezistența la umiditate, promovarea aderenței (aderență la un strat de acoperire ulterior sau la vopsea), rezistivitatea, rezistența chimică, rezistența la uzură, conductivitatea electrică, compatibilitatea cu substratul, proprietățile (termo) optice (aspectul vizual), rezistența la căldură, siguranța alimentară, tensiunea de acoperire, izolarea electrică sau viteza de depunere;
- categoria de utilizări 6, care constă în pasivarea oțelurilor placate cu staniu (PET).

29 Potrivit articolului 2 alineatul (2) din decizia menționată:

„Titularii autorizației elaborează scenarii de expunere specifice pentru procesele, operațiunile și sarcinile individuale (inclusiv pentru sistemele automate/manuale și pentru sistemele deschise/închise și pentru combinațiile acestora) și descriu, în fiecare dintre scenariile specifice, măsurile de administrare a riscurilor și condițiile de exploatare care sunt reprezentative pentru toate locurilor în care au loc utilizările autorizate, care sunt puse în aplicare pentru a limita expunerea lucrătorilor la crom (VI) și emisiile acestuia în mediu. Scenariile de expunere conțin informații privind nivelurile de expunere ce rezultă din punerea în aplicare a acestor măsuri de administrare a riscurilor și a condițiilor de exploatare.

Titularii autorizațiilor aleg măsurile de administrare a riscurilor incluse în scenariile de expunere în conformitate cu articolul 5 din Directiva 2004/37/CE [a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă (A șasea directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE a Consiliului) (JO 2004, L 158, p. 50, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 47)]. Titularii autorizației documentează și justifică selectarea măsurilor de administrare a riscurilor și pun la dispoziție, la cerere, documentele relevante autorităților competente din statul membru în care are loc o utilizare autorizată.”

- 30 Articolul 5 din decizia menționată prevede că, în ceea ce privește categoriile de utilizări 2, 4 și 5, „utilizatorii din aval includ în notificarea Agenției în conformitate cu articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul [REACH] o explicație a funcționalităților esențiale ale trioxidului de crom enumerate la articolul 1 alineatul (1), care sunt necesare pentru utilizarea lor, inclusiv o justificare a motivelor pentru care aceste funcționalități esențiale sunt necesare pentru această utilizare”.

Concluziile părților și procedura în fața Curții

- 31 Parlamentul solicită Curții:

- anularea articolului 1 alineatele (1) și (5), precum și a articolelor 2-5, 7, 9 și 10 din decizia atacată, în măsura în care privesc autorizațiile referitoare la utilizările 2, 4 și 5, precum și la utilizarea 1 în ceea ce privește formularea de amestecuri pentru utilizările 2, 4 și 5;
- cu titlu subsidiar, anularea deciziei atacate și
- obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

- 32 Comisia solicită Curții:

- cu titlu principal, respingerea concluziilor prin care se solicită anularea în parte a deciziei atacate;
- cu titlu subsidiar, respingerea concluziilor prin care se solicită anularea în totalitate a deciziei atacate;
- în ipoteza anulării de către Curte a deciziei atacate, dispunerea menținerii efectelor acesteia și
- obligarea Parlamentului la plata cheltuielilor de judecată.

- 33 Prin înscrisul depus la grefa Curții la 27 mai 2021, Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA) a formulat, în temeiul articolului 40 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și al articolului 130 din Regulamentul de procedură al Curții, o cerere de intervenție în această cauză, în susținerea concluziilor Comisiei. Prin Ordonanța din 17 septembrie 2021, președintele Curții a admis această cerere.

- 34 ECHA a depus un memoriu în intervenție în susținerea concluziilor Comisiei.

Cu privire la concluziile în anulare

Cu privire la admisibilitatea concluziilor prin care se solicită anularea în parte

- 35 Cu titlu principal, Parlamentul solicită Curții anularea articolului 1 alineatele (1) și (5), precum și a articolelor 2-5, 7, 9 și 10 din decizia atacată, în măsura în care privesc autorizațiile referitoare la utilizările 2, 4 și 5, precum și la utilizarea 1 în ceea ce privește formularea de amestecuri pentru utilizările 2, 4 și 5.

- 36 Reiese dintr-o jurisprudență constantă a Curții că anularea în parte a unui act al Uniunii nu este posibilă decât în măsura în care elementele a căror anulare este solicitată pot fi separate de restul actului. În această privință, Curtea a statuat în mod repetat că această condiție nu este îndeplinită atunci când anularea în parte a unui act ar avea ca efect modificarea substanței părții neanulate a acestui act (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 noiembrie 2017, *SolarWorld/Consiliul*, C-205/16 P, EU:C:2017:840, punctul 38 și jurisprudența citată).
- 37 În speță, decizia atacată se compune dintr-o colecție de autorizații referitoare la utilizări distincte ale trioxidului de crom, iar concluziile prezentate de Parlament cu titlu principal nu urmăresc să obțină deciziei atacate decât în măsura în care aceasta se referă la autorizațiile referitoare la utilizările 2, 4 și 5, precum și la utilizarea 1 în ceea ce privește formularea de amestecuri pentru aceste utilizări.
- 38 În consecință, eventuala anulare a autorizației acordate prin decizia atacată pentru respectivele utilizări nu ar afecta autorizația eliberată pentru celelalte utilizări și nu ar modifica, așadar, substanța părții neanulate a acestei decizii.
- 39 În aceste condiții, concluziile prezentate de Parlament cu titlu principal prin care se solicită anularea în parte a deciziei atacate privesc elemente care pot fi separate de restul acestei decizii și sunt, în consecință, admisibile.

Cu privire la fond

Observații introductive

- 40 Trebuie amintit că autorizația pentru o substanță înscrisă în anexa XIV la Regulamentul REACH, asemenea trioxidului de crom, poate fi acordată în două ipoteze, și anume:
- în temeiul articolului 60 alineatul (2) din Regulamentul REACH, atunci când riscul pe care îl prezintă pentru sănătatea umană sau pentru mediu utilizarea substanței este controlat în mod corespunzător;
 - sau, în caz contrar, în aplicarea articolului 60 alineatul (4) din acest regulament, cu condiția să se demonstreze că avantajele socioeconomice au o pondere mai mare decât riscul pe care îl prezintă pentru sănătatea umană sau pentru mediu utilizarea substanței și să nu existe tehnologii sau substanțe alternative corespunzătoare.
- 41 În speță, Comisia a apreciat că riscul pentru sănătatea umană al utilizărilor trioxidului de crom preconizate nu era controlat în mod corespunzător și s-a întemeiat, în consecință, pe articolul 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH pentru a autoriza, prin decizia atacată, anumite utilizări ale acestei substanțe.
- 42 În susținerea acțiunii formulate, Parlamentul invocă un motiv unic, întemeiat pe faptul că Comisia nu ar fi verificat în mod suficient respectarea condițiilor impuse la articolul 60 alineatele (4) și (7) din Regulamentul REACH.

- 43 În această privință, Curtea a statuat, în primul rând, că din articolul 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH coroborat cu considerentul (69) al acestuia rezultă că revine solicitantului autorizației sarcina de a dovedi că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la acest articol pentru acordarea autorizației (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 februarie 2021, Comisia/Suedia, C-389/19 P, punctul 33).
- 44 Articolul 62 alineatul (4) din Regulamentul REACH precizează informațiile pe care solicitantul autorizației trebuie să le prezinte la momentul depunerii cererii de autorizare. Astfel, în temeiul literei (d) a acestei dispoziții, cererea respectivă trebuie să fie însoțită de un raport de securitate chimică elaborat în conformitate cu anexa I la acest regulament, care să acopere riscurile pe care le prezintă pentru sănătatea umană sau pentru mediu utilizarea substanței în cauză ca urmare a proprietăților sale intrinsece precizate în anexa XIV la regulamentul amintit.
- 45 În temeiul punctului 5.2.4 din această anexă I, estimarea nivelurilor de expunere pentru toate populațiile umane (lucrători, consumatori și persoane susceptibile să fie expuse indirect prin intermediul mediului înconjurător), efectuată în raportul de securitate chimică, trebuie să se bazeze în special pe „date reprezentative privind expunerea, măsurate corespunzător”.
- 46 În al doilea rând, Curtea a statuat de asemenea că articolul 60 alineatele (4) și (5) din Regulamentul REACH stabilește că revine Comisiei sarcina de a verifica dacă sunt efectiv îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 60 alineatul (4). Dacă, în urma examinării sale și având în vedere ansamblul elementelor furnizate de solicitant și de alte persoane sau colectate de ea însăși, Comisia consideră că solicitantul nu aduce proba a cărei sarcină îi revine, această instituție trebuie să refuze autorizația solicitată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 februarie 2021, Comisia/Suedia, C-389/19 P, punctul 33).
- 47 În exercitarea acestei competențe, Comisia este asistată de ECHA, ale cărei comitete – CER și CASE – prezintă fiecare, în temeiul articolului 64 din Regulamentul REACH, un aviz cu privire la cererea de autorizare.
- 48 Astfel, în ceea ce privește CER, articolul 64 alineatul (4) litera (a) din acest regulament prevede că acesta efectuează „o evaluare a riscului pe care îl prezintă pentru sănătatea umană și/sau pentru mediu utilizarea (utilizările) substanței, inclusiv a caracterului adecvat și a eficacității măsurilor de administrare a riscurilor, după cum au fost descrise în cerere, și, după caz, o evaluare a riscurilor pe care le prezintă eventualele alternative”. În privința CASE, acesta trebuie să efectueze, în temeiul articolului 64 alineatul (4) litera (b) din regulamentul menționat, „o evaluare a factorilor socioeconomiici și a disponibilității, a caracterului adecvat și a fezabilității tehnice a alternativelor asociate utilizării (utilizărilor) substanței, astfel cum sunt descrise în cerere, atunci când cererea se face în conformitate cu articolul 62, și a oricăror contribuții ale terților prezentate în conformitate cu alineatul (2) al prezentului articol”.

Cu privire la primul aspect al motivului unic

– Argumentele părților

- 49 Prin intermediul primului aspect al motivului său unic, Parlamentul susține că Comisia a încălcat articolul 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH prin faptul că a autorizat utilizări ale unei substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită, și anume trioxidul de crom, fără a fi efectuat în prealabil o evaluare concludentă a riscului pe care îl prezintă aceste utilizări pentru

sănătatea umană. În aceste condiții, Comisia nu ar fi fost în măsură să se asigure că „avantajele socioeconomice au o pondere mai mare decât riscul pe care îl prezintă pentru sănătatea umană sau pentru mediu utilizarea substanței”, astfel cum impune dispoziția amintită.

- 50 Parlamentul amintește că articolul 62 alineatul (4) litera (d) din Regulamentul REACH impune ca o cerere de autorizare să cuprindă „un raport de securitate chimică elaborat în conformitate cu anexa I care să acopere riscurile pe care le prezintă pentru sănătatea umană și/sau pentru mediu utilizarea substanței/substanțelor” și că punctul 5.2.4 din această anexă prevede că estimarea expunerii ține seama în special de „date reprezentative privind expunerea, măsurate corespunzător”.
- 51 Or, din avizele CER, ale căror concluzii sunt cuprinse în considerentele (10) și (11) ale deciziei atacate, ar reieși că informațiile furnizate de solicitanți pentru utilizările 1, 2, 4 și 5 nu ar fi reprezentative, având în vedere numărul redus de date de expunere măsurate, și ar avea o fiabilitate incertă, în special în ceea ce privește expunerea lucrătorilor, în lipsa unor informații suficiente cu privire la condițiile de exploatare, la măsurile de administrare a riscurilor și la valorile de expunere pentru sarcini și locuri specifice.
- 52 De altfel, după cum ar reieși din considerentul (12) al deciziei atacate, Comisia ar fi decis, la recomandarea expresă a CER, impunerea unor condiții și modalități suplimentare de monitorizare. Astfel, articolul 2 alineatul (2) din decizia atacată ar fi condiționat emiterea autorizațiilor de furnizarea de către titularii acestora, în raportul de examinare, a datelor esențiale, precum scenariile de expunere și măsurile de administrare a riscurilor aferente, care ar lipsi din evaluarea riscurilor. O asemenea condiție ar demonstra că Comisia nu putea stabili în mod fiabil și definitiv că „avantajele socioeconomice au o pondere mai mare decât riscul pe care îl prezintă pentru sănătatea umană sau pentru mediu utilizarea substanței”.
- 53 În apărare, Comisia arată că orice evaluare științifică prezintă, prin natura sa, incertitudini. În pofida incertitudinilor menționate de reclamant, astfel cum au fost deja constatate în avizul CER și de asemenea pe deplin recunoscute în considerentele deciziei atacate, Comisia apreciază că solicitanții au îndeplinit sarcina probei care le revenea. Aceasta consideră că a fost în măsură să evalueze faptul că avantajele socioeconomice aveau o pondere mai mare decât riscul pentru sănătatea umană.
- 54 În ceea ce privește incertitudinile privind expunerea lucrătorilor, Comisia arată, în primul rând, că, în pofida cantității limitate de date de expunere măsurate cuprinse în raportul de securitate chimică, CER a considerat că datele furnizate erau suficiente pentru a realiza evaluarea și pentru a permite CASE să efectueze o evaluare comparativă a avantajelor în raport cu riscurile, așa cum se menționează în considerentul (10) al deciziei atacate.
- 55 În al doilea rând, nu s-ar fi putut aștepta din partea solicitanților să furnizeze date de expunere măsurate cu privire la peste 1 500 de locuri ale utilizatorilor din aval, numărul acestora neputând, de altfel, să fie cunoscut la momentul acordării autorizației.
- 56 În al treilea rând, faptul că valorile de expunere relevante de $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pentru categoriile de utilizări 2, 4 și 5, și de $0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pentru categoria de utilizări 1 ar reprezenta o cincime și, respectiv, o douăzecime din valorile obligatorii de expunere profesională în Uniunea Europeană pentru compușii cromului (VI), aplicate în conformitate cu Directiva (UE) 2017/2398 a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2017 de modificare a Directivei 2004/37/CE privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni

la locul de muncă (JO 2017, L 345, p. 87), ar arăta că decizia atacată contribuie la reducerea expunerii prin îmbunătățirea protecției lucrătorilor și ar fi, așadar, conformă cu obiectivele autorizației.

- 57 În al patrulea rând, CER ar fi recomandat de asemenea condiții și modalități de supraveghere suplimentare care ar fi fost reluate în decizia atacată și al căror obiectiv ar fi de a reduce și mai mult expunerea la locul de muncă.
- 58 Având în vedere incertitudinile evidențiate de CER și pentru a verifica soliditatea raportului avantaje/riscuri, CASE, astfel cum ar fi explicat Comisia în considerentul (15) al deciziei atacate, s-ar fi întemeiat pe scenariul cel mai nefavorabil, din care ar fi dedus că avantajele continuării utilizării trioxidului de crom aveau o pondere mai mare decât riscul pentru sănătatea umană.
- 59 Comisia ar fi examinat minuțios avizele CER și CASE și le-ar fi considerat complete, coerente și pertinente. Contrar celor afirmate de Parlament, cerințele în materie de supraveghere enunțate la articolul 2 alineatul (2) din decizia atacată nu ar fi menite să remedieze „deficiențele cererii”, ci ar avea ca scop să obțină prezentarea de informații suplimentare cu privire la expunere și la emisii, în conformitate cu recomandările formulate în avizele ECHA. Această cerință s-ar înscrie în logica generală a Regulamentului REACH, care s-ar întemeia pe principiul îmbunătățirii continue și ar viza în mod specific îmbunătățirea în timp a calității reglementării produselor chimice datorită producerii și îmbunătățirii continue a datelor referitoare la substanțe în scopuri normative.
- 60 În memoriul său în intervenție prezentat în susținerea concluziilor Comisiei, ECHA arată că CASE a ținut seama de incertitudinile care subzistă cu privire la expunerea lucrătorilor, optând pentru scenariul cel mai defavorabil, astfel încât aceste incertitudini nu ar repune în discuție concluzia acestui comitet potrivit căreia avantajele socioeconomice ale utilizărilor autorizate au o pondere mai mare decât riscul pentru sănătatea umană.

– *Aprecierea Curții*

- 61 Prin intermediul primului aspect al motivului unic, Parlamentul reproșează Comisiei că a apreciat că avantajele socioeconomice ale categoriilor de utilizări 1, 2, 4 și 5 ale trioxidului de crom pe care aceasta l-a autorizat au o pondere mai mare decât riscul pe care aceste utilizări îl prezintă pentru sănătatea umană, în condițiile în care nu dispunea, anterior aprecierii sale, de o evaluare suficient de completă și de fiabilă a acestor riscuri.
- 62 În primul rând, CER a subliniat în avizele sale, după cum reiese din considerentul (10) al deciziei atacate, lipsa de fiabilitate a datelor ce privesc expunerea lucrătorilor pentru toate utilizările în cauză, în „lipsa generalizată a unor informații contextuale” cu privire la condițiile în care acestea au fost măsurate.
- 63 În special, în avizul său privind categoria de utilizări 2 (placarea funcțională cu crom), CER a descris această dificultate după cum urmează: „o incertitudine profundă rezultă din lipsa unei legături clare între condițiile de exploatare, măsurile de administrare a riscurilor și valorile de expunere pentru sarcini și locuri specifice, care ar putea reprezenta în mod justificat cererea. CER consideră că aceasta este o deficiență semnificativă a cererii, deoarece există diferențe mari între locurile de placare cu crom în ceea ce privește, de exemplu, amenajarea clădirii, amploarea și frecvența operațiunilor de placare cu crom, nivelul de automatizare a procesului, utilizarea

electrolizei, dimensiunea părților tratate și disponibilitatea ventilației prin aspirație localizată, care au un impact asupra expunerilor și asupra măsurilor de administrare a riscurilor necesare pentru a limita expunerea”.

- 64 În al doilea rând, după cum a admis însăși Comisia în considerentul (10) al deciziei atacate, CER a constatat în avizele sale incertitudini importante cu privire la expunerea lucrătorilor, cauzate de disponibilitatea limitată a unor date de expunere măsurate.
- 65 Astfel, în timp ce numărul de locuri potențiale din Uniune în care se efectuează placarea funcțională cu crom (categoria de utilizări 2) era estimat de solicitanți la 1 590, aceștia din urmă și-au întemeiat evaluarea privind expunerea lucrătorilor pe date măsurate de 23 de societăți stabilite în 7 state diferite, reprezentând mai puțin de 2 % din societățile care recurg la această utilizare. De asemenea, în timp ce numărul de locuri potențiale din Uniune care efectuează tratamente de suprafață (categoriile de utilizări 4 și 5) era estimat de solicitanți la 374 și, respectiv, la 515, aceștia din urmă și-au întemeiat evaluarea expunerii lucrătorilor pe date măsurate de 11 de întreprinderi, reprezentând mai puțin de 3 % din societățile care recurg la utilizările menționate și care provin din studii efectuate în principal în țări din Europa Occidentală.
- 66 În consecință, trebuie arătat că, ținând seama de diferențele mari care există între locurile de placare cu crom cu privire la mai multe aspecte determinate, evocate la punctul 63 din prezenta hotărâre, de numărul redus de locuri de placare cu crom de la care provin datele pe care solicitanții și-au întemeiat evaluarea și de lipsa unor informații contextuale cu privire la condițiile ce prevalează în aceste locuri, datele de expunere referitoare la lucrători furnizate de solicitanți sunt lipsite de reprezentativitate.
- 67 În al treilea rând, în ceea ce privește evaluarea riscurilor care decurg din expunerea populației generale ca urmare a evacuărilor substanței în mediu, CER a regretat că solicitanții nu au furnizat o evaluare cu privire la astfel de evacuări în apele uzate. Cu toate acestea, după cum arată considerentul (11) al deciziei atacate, acest comitet nu a apreciat această lacună ca fiind dirimantă, pentru dublul motiv că ipotezele reținute de solicitanți puteau supraestima riscurile pentru populația generală și că cromul (VI) se transformă rapid în crom necancerigen (III) în majoritatea condițiilor de mediu.
- 68 Din cele de mai sus rezultă că datele transmise de solicitanți cu privire la expunerea la trioxidul de crom a lucrătorilor și a populației generale ca urmare a utilizărilor pentru care se solicita o autorizație erau afectate de o lipsă de reprezentativitate, de fiabilitate și de exhaustivitate. În plus, în considerentele (10)-(12) ale deciziei atacate, Comisia însăși a admis că evaluarea acestei expuneri la trioxidul de crom era afectată de incertitudini.
- 69 Desigur, după cum în mod întemeiat arată Comisia, orice evaluare științifică implică prin natura sa incertitudini, așa încât autoritatea nu poate fi ținută să fi reușit să le elimine complet.
- 70 Cu toate acestea, Comisia poate emite o autorizație solicitată în temeiul articolului 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH numai atunci când condițiile prevăzute de această dispoziție sunt efectiv îndeplinite și atunci când consideră, după efectuarea unei examinări aprofundate și după verificarea unui număr suficient de informații substanțiale și fiabile, că incertitudinile care se mențin în această privință sunt neglijabile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 februarie 2021, Comisia/Suedia, C-389/19 P, EU:C:2021:131, punctele 33 și 35).

- 71 Or, în speță, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 124 din concluzii, incertitudinile privind atât expunerea lucrătorilor, cât și pe cea, indirectă, a populației ca urmare a evacuărilor de trioxid de crom în mediu nu au fost calificate drept „neglijabile” nici în decizia atacată, nici în avizele CER. Dimpotrivă, în considerentul (10) al acestei decizii, Comisia însăși a calificat drept „semnificative” incertitudinile cu privire la expunerea lucrătorilor. După cum a arătat de asemenea domnul avocat general la punctul 119 din concluzii, CER a considerat chiar că lipsa unei legături clare între condițiile operaționale, care variază în funcție de sarcini și de locuri, măsurile de administrare a riscurilor și valorile de expunere reținute reprezintă o „incertitudine majoră” care face ca cererea să fie afectată de o „deficiență substanțială” pentru cele patru categorii de utilizări în cauză.
- 72 Pe de altă parte, trebuie amintit că trioxidul de crom se numără printre „substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită” cărora, potrivit considerentului (69) al Regulamentului REACH, ar trebui să li se acorde o atenție specială, în conformitate cu principiul precauției. Or, după cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 133 din concluzii, o abordare care permite autorizarea utilizărilor trioxidului de crom pe baza unui număr foarte limitat de date referitoare la aceste utilizări ar fi vădit contrară obiectivului de a trata această substanță cu o atenție specială.
- 73 Cu toate acestea, Comisia contestă importanța incertitudinilor care afectează evaluarea riscurilor, arătând, în primul rând, că solicitanților nu li se putea impune să furnizeze date de expunere pentru toate locurile vizate de cererea de autorizare, ținând seama de numărul lor foarte mare. Cu titlu ilustrativ, Comisia arată că acest număr se ridică, în ceea ce privește categoria de utilizări 2 (placarea funcțională cu crom), la peste 1 500.
- 74 Este adevărat, așa cum subliniază Comisia, că posibilitatea operatorilor din amonte, care sunt în general producători sau importatori ai substanței, de a prezenta o cerere pentru întregul lanț de aprovizionare prezintă avantajul de a raționaliza sistemul de autorizare și că acest avantaj ar fi compromis dacă solicitanților li s-ar impune să furnizeze date privind toate locurile utilizatorilor din aval.
- 75 Cu toate acestea, punctul 5.2.4 din anexa I la Regulamentul REACH impune solicitantului autorizației să furnizeze „date reprezentative privind expunerea, măsurate corespunzător”.
- 76 În această privință, în ceea ce privește argumentația Comisiei potrivit căreia numărul redus de locuri evaluate s-ar justifica prin numărul foarte mare de locuri pentru care se solicita autorizația, este necesar să se arate, astfel cum a subliniat domnul avocat general la punctul 134 din concluzii, că obligațiile care decurg din sarcina probei ce revine solicitantului nu pot depinde de numărul de utilizări pentru care se solicită autorizația și nici de numărul de locuri și de întreprinderi potențial vizate. Așadar, potrivit unei asemenea abordări, standardul evaluării riscurilor ar fi cu atât mai scăzut cu cât domeniul de aplicare al cererii ar fi mai amplu, ceea ce ar încălca atât principiul egalității de tratament a solicitanților, cât și obiectivul de protecție a sănătății umane și a mediului.
- 77 În al doilea rând, Comisia arată că, în orice caz, decizia atacată ar contribui la reducerea expunerii la trioxidul de crom prin îmbunătățirea protecției lucrătorilor. Astfel, valorile de expunere pertinente ale utilizatorilor ar fi de 2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pentru categoriile 2, 4 și 5 și de 0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pentru categoria 1, ceea ce ar reprezenta o cincime și, respectiv, o douăzecime din valorile obligatorii de expunere profesională în Uniune pentru compușii cromului (VI) aplicate în prezent în temeiul reglementării în vigoare.

- 78 Cu toate acestea, CER a indicat în avizele sale că valoarea de expunere de $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nu era decât o estimare a solicitanților, că datele disponibile arătau variații de expunere, inclusiv cu un ordin de mărime mai mare de $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, și că, „în mod vădit, nu aprob[a] expunerile de $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ Cr (VI) propuse de solicitanți ca fiind certe”.
- 79 În orice caz, faptul că valorile de expunere a lucrătorilor ar fi inferioare valorilor maxime ale expunerii la crom (VI), presupunând că este dovedit, nu ar fi fost de natură să scutească solicitanții de obligația de a efectua o evaluare a riscurilor conformă cu cerințele articolului 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH coroborat printre altele cu punctul 5.2.4 din anexa I la acest regulament, pe baza unor date fiabile și reprezentative.
- 80 În al treilea rând, Comisia subliniază că a ținut seama de incertitudinile evaluării riscurilor prin adoptarea, la recomandarea CER, a unor condiții și modalități de monitorizare suplimentare pentru a reduce și mai mult expunerea lucrătorilor la trioxidul de crom.
- 81 În această privință, este adevărat că articolul 2 din decizia atacată prevede o serie de obligații în sarcina titularilor autorizației și a utilizatorilor din aval. Astfel, titularii autorizației trebuie să elaboreze scenarii de expunere specifice proceselor, operațiunilor și sarcinilor speciale [alineatul (2)]; aceștia trebuie să pună scenariile de expunere specifice la dispoziția utilizatorilor din aval, care sunt obligați să aplice fără întârzieri nejustificate măsurile de administrare a riscurilor și condițiile de exploatare prevăzute de aceste scenarii [alineatul (3)]; aceștia trebuie să verifice și să valideze scenariile de expunere specifice printr-o analiză a sarcinilor pe baza datelor privind expunerea și emisiile măsurate de utilizatorii din aval [alineatul (4)]. Titularii autorizației și utilizatorii din aval trebuie să pună în aplicare programe de monitorizare reprezentative pentru condițiile operaționale și măsuri de administrare a riscurilor [alineatul (6)]. Utilizatorii din aval trebuie să pună la dispoziția ECHA informațiile colectate prin intermediul acestor programe de monitorizare, în vederea transmiterii respectivelor informații către titularii autorizației, pentru verificarea și validarea scenariilor de expunere [alineatul (9)].
- 82 Cu toate acestea, astfel cum reiese din jurisprudența amintită la punctul 70 din prezenta hotărâre, Comisia trebuie să verifice dacă condițiile prevăzute la articolul 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH sunt efectiv îndeplinite înainte de a acorda o autorizație în temeiul acestei dispoziții.
- 83 Or, deși condițiile și modalitățile de monitorizare suplimentare stabilite de Comisie la articolul 2 alineatul (2) din decizia atacată pot, dacă este cazul, să reducă expunerea la risc a utilizatorilor trioxidului de crom, asemenea măsuri nu sunt, în schimb, de natură să atenueze insuficiența evaluării riscurilor la data adoptării acestei decizii.
- 84 Reiese din tot ceea ce precedă că, prin decizia atacată, Comisia a autorizat utilizări ale trioxidului de crom pe baza unei evaluări prea lacunare a riscurilor lor pentru sănătatea umană pentru a îndeplini cerințele articolului 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH.
- 85 Prin urmare, Parlamentul este îndreptățit să susțină că Comisia nu era în măsură să concluzioneze că avantajele socioeconomice au o pondere mai mare decât riscul pe care îl prezintă pentru sănătatea umană aceste utilizări.
- 86 Prin urmare, primul aspect al motivului unic trebuie admis.

Cu privire la al doilea aspect al motivului unic

– Argumentele părților

- 87 Prin intermediul celui de al doilea aspect al motivului său unic, Parlamentul susține că Comisia nu și-a îndeplinit obligația de a verifica dacă nu exista o alternativă corespunzătoare pentru categoriile de utilizări autorizate 2, 4 și 5, așa cum impune articolul 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH.
- 88 Astfel, după cum reiese din considerentul (18) al deciziei atacate, Comisia însăși ar fi fost de acord cu concluzia CASE privind categoriile de utilizări 2, 4 și 5, potrivit căreia, din cauza domeniului de aplicare foarte amplu al utilizărilor care figurau în cerere, acesta nu putea exclude o posibilă incertitudine cu privire la fezabilitatea tehnică a alternativelor pentru un număr limitat de aplicații specifice.
- 89 Desigur, pentru a asigura că autorizația nu acoperă decât utilizările pentru care nu este disponibilă nicio alternativă corespunzătoare, Comisia ar fi decis să restrângă domeniul de aplicare al autorizației pentru categoriile 2, 4 și 5, introducând o referire la „funcționalitățile esențiale necesare pentru utilizarea preconizată”, după cum ar reieși din considerentele (19) și (20) ale deciziei atacate. Așadar, această decizie ar stabili o listă de funcționalități esențiale pentru fiecare dintre aceste trei categorii de utilizări și nu ar autoriza utilizarea substanței decât dacă și în măsura în care cel puțin una dintre funcționalitățile esențiale corespunzătoare este necesară pentru această utilizare.
- 90 Comisia ar fi considerat în aceste condiții că solicitanții se achitaseră de sarcina probei demonstrând lipsa unor alternative corespunzătoare pentru categoriile de utilizări 2, 4 și 5 numai în aceste limite.
- 91 Cu toate acestea, potrivit Parlamentului, referirea la aceste „funcționalități esențiale necesare pentru utilizarea preconizată” nu era de natură să remedieze incertitudinea constatată chiar de Comisie. În plus, Tribunalul ar fi statuat în mod expres că posibilitatea de a supune o autorizație anumitor condiții, precum cele prevăzute la articolul 60 alineatele (8) și (9) litera (d) din Regulamentul REACH, nu permite Comisiei să remedieze deficiențele analizei alternativelor prezentate de solicitanți sau insuficiența ori lacunele evaluării Comisiei (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 martie 2019, Suedia/Comisia, T-837/16, EU:T:2019:144, punctele 81-83).
- 92 În plus, Comisia s-ar fi abținut să verifice ea însăși lipsa unor alternative corespunzătoare, fapt pe care l-ar confirma considerentul (27) și articolul 5 din decizia atacată. Astfel, acest articol ar impune utilizatorilor din aval să includă în notificarea trimisă ECHA, în conformitate cu articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul REACH, o explicație a funcționalităților esențiale enumerate la articolul 1 alineatul (1) din decizia atacată care sunt necesare pentru utilizarea lor, inclusiv o justificare a necesității lor pentru această utilizare.
- 93 Această cerință de informare ar demonstra că, chiar și în limita autorizației pretins restrânse prin intermediul cerinței referitoare la „funcționalitățile esențiale necesare pentru utilizarea preconizată”, ar subzista o incertitudine cu privire la inexistența unor alternative corespunzătoare în ceea ce privește categoriile de utilizări 2, 4 și 5. Articolul 1 alineatul (1) din decizia atacată, interpretat în lumina articolului 5 din aceasta, ar încredința utilizatorilor din aval sarcina de a explica funcționalitățile esențiale enumerate în această decizie și de a justifica *a posteriori* necesitatea efectivă a uneia dintre aceste funcționalități pentru utilizările preconizate.

- 94 În plus, inserarea referirii la „funcționalitățile esențiale” nu ar constitui o veritabilă restrângere a domeniului de aplicare al autorizației. Astfel, din moment ce Comisia nu ar fi stabilit în decizia atacată când și în ce împrejurări aceste „funcționalități esențiale” sunt necesare pentru utilizările în cauză, această referire nu ar face decât să amintească una dintre cerințele generale ale articolului 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH, și anume că substanța nu poate fi autorizată decât dacă este necesară pentru utilizarea preconizată. Această restricție ar fi cu atât mai lipsită de conținut cu cât „funcționalitățile esențiale” enumerate la articolul 1 alineatul (1) din decizia atacată ar fi în realitate toate funcționalitățile trioxidului de crom pentru categoriile de utilizări 2, 4 și 5.
- 95 În apărare, Comisia consideră că și-a îndeplinit obligația de a verifica dacă nu existau alternative corespunzătoare pentru utilizările autorizate, așa cum impune articolul 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH.
- 96 Comisia arată că, deși a fost în măsură să constate în mod fiabil că nu exista o alternativă corespunzătoare pentru toate utilizările categoriilor 2, 4 și 5, așa cum sunt definite în cerere, situația nu putea fi aceeași pentru fiecare utilizare din aval vizată de cerere. Acesta este motivul pentru care Comisia ar fi enumerat „funcționalitățile esențiale” ale substanței pe care nu le putea oferi nicio alternativă și nu ar fi autorizat decât utilizările pentru care erau necesare aceste „funcționalități esențiale”.
- 97 Astfel, domeniul de aplicare al deciziei atacate ar fi limitat de criterii obiective, precum rezistența la coroziune, aderența, siguranța alimentară, care permit stabilirea domeniului său de aplicare. Utilizatorii din aval sau autoritățile competente nu ar trebui în niciun caz să efectueze o nouă evaluare a substanței sau a alternativelor și nici să facă o comparație între acestea. Necesitatea substanței pentru toate categoriile de utilizare din aval ar fi stabilită prin decizia atacată.
- 98 Decizia atacată ar constitui, așadar, doar o autorizare parțială a utilizărilor trioxidului de crom care face obiectul cererii, așa cum ar reieși în mod clar din articolul 1 alineatele (2)-(4) din aceasta. Toți utilizatorii din aval care doresc să utilizeze substanța care face obiectul autorizației ar trebui să declare la ECHA utilizările pe care le efectuează pe baza acestei autorizații și să indice funcționalitatea esențială sau funcționalitățile esențiale ale substanței care sunt necesare din punct de vedere tehnic pentru activitățile lor, explicând motivul pentru care aceste funcționalități sunt necesare. Autoritățile competente, care au acces la registrul utilizatorilor din aval al ECHA, ar fi obligate prin Regulamentul REACH să se asigure că acesta este pus în aplicare și aplicat în mod corespunzător.
- 99 Comisia arată că nu a efectuat o evaluare distinctă a alternativelor pentru fiecare utilizator din aval sau pentru fiecare produs, întrucât această sarcină ar fi făcut necesare mii sau chiar milioane de evaluări distincte, în funcție de gradul de specificitate, ceea ce Regulamentul REACH nu ar impune nicidecum, nici măcar în mod implicit.
- 100 În plus, în cazul în care Curtea ar trebui să ceară o evaluare a utilizărilor din aval care fac obiectul unei cereri de autorizare care să fie mai detaliată și mai specifică decât în prezent, întregul proces de cerere și de evaluare ar deveni mult mai complex decât este deja. Această cerință ar fi contrară obiectivului Regulamentului REACH care constă în promovarea competitivității industriei Uniunii, ținând seama în special de impactul potențial asupra IMM-urilor, astfel cum amintește considerentul (8) al acestui Regulament REACH. Ea ar ignora totodată faptul că regulamentul menționat are de asemenea ca obiectiv, după cum se subliniază la articolul 55 din acesta, substituirea progresivă a substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită cu alte

substanțe, precum și introducerea continuă de noi substanțe în sistemul de autorizare și perfecționarea măsurilor normative de-a lungul timpului, în special prin intermediul unor revizuiți periodice ale autorizațiilor acordate.

- 101 În plus, o concepție mai exigentă a evaluării alternativelor ar depăși capacitățile administrative ale ECHA și ar obliga la limitarea numărului de substanțe supuse autorizării. Articolul 58 alineatul (3) din Regulamentul REACH ar prevedea de altfel în mod explicit că „[n]umărul de substanțe incluse în anexa XIV și datele stabilite în vederea aplicării alineatului (1) iau în considerare, de asemenea, capacitatea Agenției de a prelucra cererile în termenele prevăzute”. Multiplicarea evaluărilor privind alternativele ar avea ca efect blocarea desemnării unor noi substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită, determinând o hiperreglementare a unui număr mic de substanțe. Acest lucru ar conduce la substituirea anumitor substanțe cu altele mai puțin reglementate, care sunt mai puțin cunoscute și pentru care există mai puține date și ar accelera doar substituirea substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită incluse în anexa XIV la Regulamentul REACH.
- 102 În sfârșit, Comisia arată că acest regulament nu trebuie interpretat în mod static. În conformitate cu principiul progresivității, evaluarea discreționară a Comisiei ar trebui să devină mai exigentă în timp. Abordarea evaluării cererilor de autorizare pusă în aplicare de Comisie și de ECHA ar fi rezultatul multor ani de experiență în administrarea sistemului de autorizare și s-ar întemeia pe un echilibru foarte delicat între considerațiile de ordin științific și socioeconomic, precum și pe numeroasele obiective urmărite de regulamentul menționat, punând întotdeauna accentul pe obiectivul de protejare a sănătății umane și a mediului.
- 103 În memoriul său în intervenție, ECHA subliniază că Comisia nu s-a bazat pe nicio apreciere subiectivă a utilizatorilor din aval în ceea ce privește lipsa unei alternative corespunzătoare, aceștia din urmă fiind obligați doar să furnizeze autorităților de control informații care să demonstreze că, din cauza unor cerințe tehnice obiective sau a unor standarde de reglementare, este necesară utilizarea trioxidului de crom.

– *Aprecierea Curții*

- 104 Prin intermediul celui de al doilea aspect al motivului unic, Parlamentul susține că Comisia nu și-a îndeplinit obligația de a verifica a doua condiție prevăzută la articolul 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH pentru categoriile de utilizări autorizate 2, 4 și 5, și anume lipsa unei alternative corespunzătoare pentru aceste utilizări.
- 105 În această privință, din considerentul (12) al Regulamentului REACH reiese că această condiție răspunde unui obiectiv important al noului sistem stabilit prin acest regulament, care este de a încuraja și, în anumite cazuri, de a asigura substituirea, în cele din urmă, a substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită cu substanțe sau tehnologii mai puțin periculoase, în cazurile în care există alternative adecvate din punct de vedere economic și fezabile din punct de vedere tehnic.
- 106 Astfel cum s-a menționat la punctul 46 din prezenta hotărâre, articolul 60 alineatele (4) și (5) din Regulamentul REACH impune Comisiei să verifice dacă respectiva condiție, la fel ca prima condiție prevăzută la articolul 60 alineatul (4) din acest regulament, este efectiv îndeplinită.

107 Trebuie amintit de asemenea că Comisia este asistată în acest scop de ECHA și în special de CASE, care trebuie să emită un aviz privind printre altele disponibilitatea, caracterul adecvat și fezabilitatea tehnică a alternativelor.

108 În speță, CASE a emis, în ceea ce privește categoria de utilizări 2, precum și, în termeni aproape identici, categoriile de utilizări 4 și 5, următoarea apreciere:

„Solicitanții au efectuat o evaluare amplă a alternativelor, în special în ceea ce privește aspectul fezabilității tehnice.

[...]

Totuși, dat fiind domeniul extrem de amplu al utilizării pentru care se solicită autorizația, CASE nu poate exclude existența efectivă a unui număr limitat de utilizări în care substituirea este deja posibilă sau va deveni posibilă într-un termen scurt. Astfel, nu este clar pentru CASE când vor fi eventual disponibile alternative pentru utilizări specifice. În mod ideal, o listă exhaustivă a tuturor utilizărilor/componentelor care intră în domeniul de aplicare al utilizării [în cauză] ar fi fost furnizată CASE pentru a evalua fezabilitatea reală/nefezabilitatea alternativelor și pentru a garanta că substituirea se realizează în măsura în care este deja posibilă. Totuși, CASE recunoaște că acest lucru este dificil de realizat pentru cererile de autorizare cu un conținut atât de amplu și care, prin urmare, [cuprind] un număr atât de mare de produse. Solicitanții au furnizat o listă cuprinzând un cadru general al sectoarelor vizate, exemple de articole în această privință și [analiza problemei] dacă tehnologii considerate fezabile de către terți, indiferent dacă este vorba sau nu despre alternative, puteau efectiv să fie aplicate. Din cauza domeniului amplu de aplicare al utilizării pentru care se solicită autorizația și a faptului că numeroase utilizări intră în domeniul de aplicare al utilizării respective, lista menționată nu poate fi considerată exhaustivă. Potrivit solicitanților, utilizările în care substituirea este deja posibilă nu fac însă obiectul cererii de autorizare. Totuși, solicitanții nu specifică aceste utilizări și nici cerințele tehnice aferente. CASE apreciază că abordarea solicitanților pentru soluționarea acestei probleme nu este pe deplin corespunzătoare și subliniază necesitatea ca solicitanții să demonstreze în mod mai concret că substituirea a avut loc în măsura în care era efectiv posibilă. Acest lucru ar fi putut fi realizat prin efectuarea unei evaluări mai precise și mai specifice a alternativelor în ceea ce privește utilizarea. În general, ar trebui ca solicitanții să precizeze utilizările tehnice care intră în domeniul de aplicare al utilizării solicitate și pe cele care nu intră într-un asemenea domeniu.

Totuși, pe baza informațiilor disponibile, CASE achiesează la concluzia solicitanților potrivit căreia, în ansamblu, se pare că nu existau alternative fezabile din punct de vedere tehnic pentru trioxidul de crom înainte de data expirării. Incertitudinile evidențiate mai sus sunt luate în considerare de CASE în cadrul recomandării privind perioada de revizuire și condiția privind raportul de revizuire.”

109 În considerentul (18) al deciziei atacate, Comisia și-a însușit avizul CASE cu privire la acest aspect în următorii termeni:

„În avizul său privind utilizările 2, 4 și 5, CASE a concluzionat că nu există tehnologii sau substanțe alternative corespunzătoare. Totuși, din cauza varietății foarte mari a utilizărilor identificate în cerere, CASE nu a putut exclude o posibilă incertitudine cu privire la fezabilitatea tehnică a alternativelor pentru un număr limitat de aplicații specifice acoperite de descrierea acestor utilizări. Comisia achiesează la concluzia CASE.”

- 110 Astfel, Comisia a admis, însușindu-și concluziile care figurează în avizul CASE, că persistau incertitudini în ceea ce privește existența unor tehnologii sau substanțe alternative corespunzătoare pentru anumite aplicații care țin de utilizările pentru care era solicitată autorizația.
- 111 După cum reiese din considerentul (19) al deciziei atacate, Comisia a solicitat precizări privind descrierea utilizărilor 2, 4 și 5 pentru ca autorizația să acopere numai utilizările pentru care nu există alternative corespunzătoare.
- 112 Din acest motiv, Comisia a decis, după cum se arată în considerentul (20) al acestei decizii, să limiteze domeniul de aplicare al autorizației la utilizările pentru care sunt necesare „funcționalitățile esențiale” ale trioxidului de crom, aceste funcționalități fiind, de exemplu, pentru placarea funcțională cu crom (categoria 2), rezistența la uzură, duritate, grosimea stratului, rezistența la coroziune, coeficientul de frecare și pentru efectul asupra morfologiei suprafeței.
- 113 Cu toate acestea, limitarea domeniului de aplicare al autorizației prin referirea la „funcționalitățile esențiale” ale trioxidului de crom nu este de natură să garanteze respectarea celei de a doua condiții prevăzute la articolul 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH.
- 114 În primul rând, după cum a arătat domnul avocat general la punctul 178 din concluzii, din faptul că una dintre „funcționalitățile esențiale” identificate în decizia atacată este necesară pentru o anumită utilizare nu se poate concluziona că nu există tehnologii sau substanțe alternative corespunzătoare pentru această utilizare. Așadar, limitarea autorizării utilizării trioxidului de crom la utilizările pentru care sunt necesare funcționalitățile esențiale ale acestei substanțe nu este de natură să atenueze incertitudinile referitoare la lipsa unor alternative pentru anumite utilizări.
- 115 În al doilea rând, referirea la „funcționalitățile esențiale” necesare pentru utilizarea preconizată, enumerate la articolul 1 alineatul (1) din decizia atacată, nu limitează în mod real domeniul de aplicare al autorizației acordate.
- 116 Pe de o parte, după cum susține Parlamentul în înscrisurile sale, fără a fi contrazis în această privință, „funcționalitățile esențiale” enumerate par în realitate să acopere totalitatea funcționalităților trioxidului de crom pentru categoriile de utilizări 2, 4 și 5.
- 117 Pe de altă parte, noțiunea de „funcționalitate esențială” nu are un conținut obiectiv, întrucât nivelul de performanță necesar pentru o asemenea funcționalitate nu este precizat. Astfel, referirea la „duritate” ca funcționalitate esențială este lipsită de conținut util, deoarece gradul de duritate impus nu este specificat. De asemenea, nici referirea la „rezistența la coroziune” nu poate avea ca efect limitarea autorizării utilizării, din moment ce nici durata acestei rezistențe și condițiile în care este necesară nu sunt precizate.
- 118 În aceste condiții, restrângerea domeniului de aplicare al autorizației pe care se presupune că o implică referirea la „funcționalitățile esențiale” ale trioxidului de crom nu este cu adevărat o restricție, întrucât se limitează la a aminti o condiție de autorizare a unei substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită, și anume că această substanță trebuie să fie necesară pentru utilizarea preconizată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 februarie 2021, Comisia/Suedia, C-389/19 P, EU:C:2021:131, punctul 44).

- 119 În al treilea rând, ținând seama de imprecizia noțiunii de „funcționalitate esențială”, limitele autorizației care decurg din aceasta pot fi, în orice caz, dificil de controlat în mod efectiv.
- 120 Această constatare este confirmată de obligația impusă utilizatorilor din aval de articolul 5 din decizia atacată de a furniza ECHA o explicație a funcționalităților esențiale ale trioxidului de crom necesare utilizării pe care o au în vedere, inclusiv o justificare a motivelor pentru care aceste funcționalități esențiale sunt necesare pentru această utilizare.
- 121 Desigur, considerentul (82) al Regulamentului REACH enunță că, „[p]entru a permite o monitorizare și o aplicare eficientă a obligației de autorizare, utilizatorii din aval care beneficiază de o autorizație emisă furnizorului lor ar trebui să informeze Agenția cu privire la utilizarea pe care o dau aceștia substanței”.
- 122 Cu toate acestea, în speță, obligația enunțată la articolul 5 din decizia atacată echivalează, pe de o parte, cu a solicita utilizatorilor din aval să furnizeze informații suplimentare pentru a aprecia condiția indisponibilității alternativelor pentru utilizările avute în vedere, și aceasta după ce aceste utilizări au fost autorizate de Comisie. Pe de altă parte, din moment ce decizia atacată nu precizează în mod adecvat, astfel cum s-a arătat la punctul 117 din prezenta hotărâre, conținutul „funcționalităților esențiale”, responsabilitatea de a stabili dacă utilizarea trioxidului de crom este necesară pentru a atinge nivelul de performanță necesar este transferată *de facto* utilizatorilor din aval, aceștia din urmă având toată libertatea de a stabili nivelul de performanță necesar și, prin urmare, dacă există sau nu alternative.
- 123 Or, după cum s-a amintit la punctele 46 și 82 din prezenta hotărâre, verificarea condițiilor prevăzute la articolul 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH, pe de o parte, trebuie să intervină înainte de eliberarea unei autorizații în temeiul acestei dispoziții și, pe de altă parte, este de competența exclusivă a Comisiei.
- 124 Rezultă din cele ce precedă că Comisia nu era în măsură să concluzioneze că nu există nicio alternativă corespunzătoare pentru utilizările trioxidului de crom pe care le-a autorizat prin decizia atacată.
- 125 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție pentru motivul, *primo*, că ea ar reflecta un grad de exigență incompatibil, pe de o parte, cu obiectivul Regulamentului REACH de promovare a competitivității industriei Uniunii și, pe de altă parte, cu capacitatea ECHA de a prelucra cererile de autorizare în termenele prevăzute.
- 126 Astfel, după cum reiese din considerentul (1) al Regulamentului REACH, obiectivele acestui regulament constau în asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului, precum și a liberei circulații a substanțelor pe piața internă, îmbunătățind totodată competitivitatea și inovația (Hotărârea din 7 iulie 2009, S.P.C.M. și alții, C-558/07, EU:C:2009:430, punctul 35). În plus, după cum rezultă din considerentul (22) al regulamentului amintit, dispozițiile privind autorizarea ar trebui să asigure buna funcționare a pieței interne, garantând totodată controlul adecvat al riscurilor legate de substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită. Din acest motiv, considerațiile legate exclusiv de competitivitatea industriei Uniunii nu pot justifica autorizarea utilizării unei substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită pentru sănătatea umană și pentru mediu care să nu fie strict necesară.

- 127 *Secundo*, deși numărul de substanțe incluse în anexa XIV la Regulamentul REACH trebuie să țină seama și de capacitatea ECHA de a prelucra cererile în termenele prevăzute, așa cum prevede în mod expres articolul 58 alineatul (3) din acest regulament, această împrejurare nu înseamnă, după cum a arătat în mod întemeiat domnul avocat general la punctul 191 din concluzii, că evaluările impuse de procedura de autorizare a unei substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită ar putea fi efectuate, din cauza limitelor acestei capacități, într-un mod mai puțin riguros decât cel impus de principiul precauției, la care face trimitere articolul 1 alineatul (3) din regulamentul amintit.
- 128 Prin urmare, al doilea aspect al motivului unic trebuie de asemenea admis.
- 129 Rezultă că, prin autorizarea utilizărilor 2, 4 și 5 ale trioxidului de crom, precum și a utilizării 1 în ceea ce privește formularea de amestecuri pentru utilizările 2, 4 și 5, Comisia a încălcat obligația care îi revine în temeiul articolului 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH.
- 130 Prin urmare, motivul unic trebuie admis, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la al treilea aspect al acestuia.
- 131 Rezultă din tot ceea ce precedă că articolul 1 alineatele (1) și (5), precum și articolele 2-5, 7, 9 și 10 din decizia atacată trebuie anulate în măsura în care privesc autorizațiile referitoare la utilizările 2, 4 și 5 ale trioxidului de crom și la utilizarea 1 în ceea ce privește formularea de amestecuri pentru utilizările 2, 4 și 5.

Cu privire la concluziile prin care se solicită menținerea provizorie a efectelor deciziei atacate

Argumentele părților

- 132 Comisia solicită, în interesul protecției sănătății umane, menținerea efectelor deciziei atacate până la adoptarea unei noi decizii.
- 133 Aceasta arată că articolul 56 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul REACH coroborat cu articolul 58 alineatul (1) litera (c) din respectivul regulament prevede un mecanism tranzitoriu care permite solicitantului unei autorizații și utilizatorilor săi din aval să continue să introducă pe piață și să utilizeze o substanță, chiar și după data expirării, atunci când utilizarea este acoperită de o cerere de autorizare, cu condiția ca această cerere să fi fost depusă cu cel puțin 18 luni înainte de data expirării și ca Comisia să nu se fi pronunțat încă cu privire la cererea de autorizare.
- 134 Prin urmare, potrivit Comisiei, anularea deciziei atacate, dacă nu ar fi însoțită de menținerea efectelor acesteia din urmă, ar avea drept consecință să permită solicitanților și utilizatorilor lor din aval să continue să introducă pe piață și să utilizeze trioxidul de crom pentru utilizările solicitate până la adoptarea de către Comisie a unei noi decizii, fără ca aceștia să fie supuși diferitelor măsuri de administrare a riscurilor și de supraveghere prevăzute de decizia atacată și destinate în mod specific protecției sănătății umane.
- 135 Parlamentul European nu se opune cererii Comisiei.

Aprecierea Curții

- 136 Potrivit articolului 264 al doilea paragraf TFUE, Curtea poate indica, în cazul în care consideră că este necesar, care sunt efectele actului anulat care trebuie considerate ca fiind irevocabile. Pentru a exercita competența pe care i-o conferă acest articol, Curtea ia în considerare respectarea principiului securității juridice și a altor interese publice sau private (Hotărârea din 25 februarie 2021, Comisia/Suedia, C-389/19 P, EU:C:2021:131, punctul 72 și jurisprudența citată).
- 137 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că cererea de menținere provizorie a efectelor deciziei atacate nu poate privi decât dispozițiile menționate la punctul 138 din prezenta hotărâre, în măsura în care privesc autorizațiile referitoare la utilizările 2, 4 și 5, precum și utilizarea 1 în ceea ce privește formularea de amestecuri pentru utilizările 2, 4 și 5.
- 138 După cum reiese din cuprinsul punctelor 84 și 124 din prezenta hotărâre, Comisia, pe de o parte, a autorizat utilizări ale trioxidului de crom pe baza unei evaluări prea lacunare a riscurilor lor pentru sănătatea umană pentru a îndeplini cerințele articolului 60 alineatul (4) din Regulamentul REACH și, pe de altă parte, nu era în măsură să concluzioneze că nu există nicio alternativă corespunzătoare pentru utilizările trioxidului de crom pe care le-a autorizat, astfel încât ar fi trebuit să respingă cererea.
- 139 Nu este mai puțin adevărat că între data pronunțării prezentei hotărâri și decizia de respingere adoptată de această instituție va trece în mod necesar un interval de timp. Or, așa cum arată Comisia, potrivit articolului 56 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul REACH, un producător, importator sau utilizator din aval nu poate să introducă pe piață o substanță în vederea utilizării sau să o utilizeze el însuși, în cazul în care substanța respectivă este inclusă în anexa XIV, cu excepția situației în care „s-a ajuns la data menționată la articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctul (i) și acesta a depus o cerere cu 18 luni înainte de data respectivă, dar nu s-a luat încă o decizie cu privire la cererea de autorizare”.
- 140 Acest articol 56 alineatul (1) litera (d) vizează astfel cele două date la care face trimitere articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctele (i) și (ii) din Regulamentul REACH, care privesc „data expirării”, și anume data de la care introducerea pe piață și utilizarea substanței sunt interzise, cu excepția cazului în care se acordă o autorizație, precum și data care precedă cu cel puțin 18 luni data expirării, care stabilește limita temporală în care trebuie primite cererile de autorizare, atunci când solicitantul dorește să continue să utilizeze substanța sau să o introducă pe piață pentru anumite utilizări după data expirării. În acest din urmă caz, continuarea acestor utilizări este autorizată după data expirării până la pronunțarea cu privire la cererea de autorizare.
- 141 În ceea ce privește substanța trioxid de crom, din anexa XIV la Regulamentul REACH reiese că data limită de introducere a cererii de autorizare era 21 martie 2016, respectiv cu 18 luni înainte de data expirării, stabilită la 21 septembrie 2017. Or, în speță, solicitanții au introdus cererea în anul 2015.
- 142 Rezultă că, în intervalul de timp dintre pronunțarea prezentei hotărâri și decizia Comisiei care trage consecințele din această hotărâre, solicitanții, precum și utilizatorii din aval ai trioxidului de crom ar putea utiliza această substanță fără a fi supuși diferitelor măsuri de administrare a riscurilor și de supraveghere prevăzute de decizia atacată. Prin urmare, este necesar, în interesul protecției sănătății umane, să se prevadă menținerea provizorie a efectelor deciziei atacate.

- 143 Cu toate acestea, ținând seama de incertitudinile care afectează domeniul de aplicare al deciziei atacate, după cum s-a arătat la punctul 124 din prezenta hotărâre, nu este exclus ca aceasta să autorizeze utilizări care se încadrează în categoriile în litigiu pentru care există alternative corespunzătoare și să expună astfel sănătatea umană, în special cea a lucrătorilor care utilizează trioxidul de crom, unor riscuri nejustificate. În aceste condiții, este necesar să se prevadă menținerea provizorie a efectelor deciziei atacate pentru o durată care nu poate depăși un an de la data pronunțării prezentei hotărâri.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 144 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 145 Întrucât Parlamentul European a solicitat obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, iar Comisia a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

- 1) **Anulează articolul 1 alineatele (1) și (5), precum și articolele 2-5, 7, 9 și 10 din Decizia de punere în aplicare C(2020) 8797 a Comisiei din 18 decembrie 2020 prin care se acordă o autorizație parțială pentru anumite utilizări ale trioxidului de crom în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului (Chemservice GmbH și alții), în măsura în care aceste articole privesc autorizațiile referitoare la utilizările 2, 4 și 5, precum și la utilizarea 1 în ceea ce privește formularea de amestecuri pentru utilizările 2, 4 și 5.**
- 2) **Menține efectele Deciziei de punere în aplicare C(2020) 8797 pentru o perioadă care nu poate depăși un an de la data pronunțării prezentei hotărâri.**
- 3) **Obligă Comisia Europeană la plata cheltuielilor de judecată.**

Semnături